

Haastedisie
Jaorgang 8, nr. 1
Oplaoge: 2300 stoks

't Herenhoentien

BESTE KIENDER!

An die mooie lange vekaansie is weer een aende kommen. We moe'n allegere weer an de slag! Jim zitten vanzels al weer een peer weken op schoele. De kiender die veur et eerst naor schoele gaon, bin daor vast al een betien an wend. Wi'j hopen dat jim allegere een fijn schoelejaor hebben zullen. Wi'j zullen in elk geval verschrikkelik oons best doen om ok dit jaor weer vier hiele mooie *Herenhoenties* te maeken.

In dit *Herenhoentien* vieren we mitien al feest! As dat gien goed begin is... Waoromme as we feest vieren? Now, dat zit ziezo: Percies tien jaor leden begonnen alle schoelen hier in de buurt mit et vak hiemkunde. Dat vak perbeert jim van alles over jim eigen streek en dörp te vertellen. Over de meensken die d'r wonen, over de netuur, over biezondere gebouwen, over de eigen tael - et Stellingwarfs - en over nog een hiele protte aandere dingen.

Tien jaor leden begonnen we daore mit. Jim weren doe nog niet iens geboren! Oe ja, wie die wi'j binnen? Now, die wi'j dat bin Saskia en Sietske die dit kraantien maeken, een groepien meensken van de gemientehuzen in Oosterwoolde en Wolvege én alle meesters en juffen in de Stellingwarver dörpen. En omdat wi'j et mit mekere zoe'n mooi vak vieren, vieren we mit mekere feest. Vieren jim et mit oons mit?

(lees veerder op de volgende bladziede)

't Herenhoentien is veural bedoeld veur groep 1, 2, 3 en 4 van et basisonderwies en verschient vier keer in et jaor. Et wodt bedocht, saemensteld en klaormaekt deur Saskia Douma en Sietske Bloemhoff, in opdracht van de Intergemientelike Begeleidingsgroep Hiemkunde in Oost- en West-Stellingwarf.

Ja, mar hoe dan, heuren we jim al daenken... Wi'j hadden et zo docht. Om te beginnen versier ie de boel altied zo mooi meugelik as et feest is. Saskia en Sietske hebben heur kantoren ok al versierd. Dat we dochten, as jim now in de *hiemkundefeestweke in november* jim klasse es mooi versierden? Om jim een betien op weg te helpen, hebben we op twie inlegvellen echte hiemkundevlaggies tekend. As jim die allegere mooi kleuren, dan uitknippen en ze bi'jglieks an een peer lange stokken touw plakken, kuj' ze deur de hiele klasse henne hangen. Jim kun de feguren in de vlaggies vanzels ok bruken om een mooie, grote kollage van te maeken. Een kollage is een soort plakwark van uitknippte feguren. Mar et kan ok zo wezen dat jim, of jim meester of juf een nog beter 'hiemkundefeestidee' hebben!

Now hebben wi'j de volgende vraoge an jim:

As jim jim klasse mooi versierd hebben of wat eers feesteliks maeken, zollen wi'j daar wel graeg een foto van hebben willen. Meester of juf kan die maeken en oons toesturen, mar Saskia en Sietske willen ok wel evenpies mit et fototoestel bi'j jim op schoele kommen. De mooiste foto's plaetsen we dan in de volgende *Herenhoenties* van dit jaar. Niet vergeten heur, wi'j kieken d'r naor uut!

Oons adres is:
Stichting Stellingwarver Schrieversronte
Ofdieling Hiemkunde
Willinge Prinsstraote 10
8421 PE Berkoop/ Oldeberkoop
till. 0516-451108

PIEPMOES IN BERKOOP

(Een veurleesverhael van Sietske Bloemhoff)

Op een dag in november zit Piepmoes in zien kesteel de kraante te lezen. Morgens het hi'j bi'j zien voegels kammeraoden langes west. In november maeken de voegels en hi'j altied een rontien langs de nusten om te kieken as die waarm en stevig genoeg binnen veur de winter. Et nussien van de gelegouw hebben ze nog wat dikker maekt. Hi'j is ommes niet een echte wintervoegel. Alle ere gelegouwen vliegen nao de zommer naor waarmere lanen toe om daar te overwinteren. Mar de gelegouw uut de verhaelen van Piepmoes niet. Hi'j blijft liever bi'j zien kammeraoden. En as et in de winter al es zo hadde vröst dat et kraekt, kan hi'j altied nog bi'j Piepmoes uut-van-huus kommen. Die het ja een beste kachel in zien kesteel.

Doe Piepmoes weer thuis kwam, lag de kraante al op de deurmatte. Daar he'k now krek zin an, docht de moes, om die te lezen. En d'r staon weer alderhaande ni'jgies in, heur mar.

Op et middelpad in de bos van Piepmoes is een grote boom ommewi'jd. Gelokkig leup d'r op dat moment gien iene langes, want dan was et niet best west. Mar lastig is et wel, want een peer reeën lopen daar aovens krek altied langes. Dat die bin now mit man en macht an de gang om de boom d'r weg te slepen.

An de raand van de bos bliekt een auto in de sloot reden te wezen. Gelokkig vlak langs iene van de molle-bulten van de buurman van Piepmoes, en d'r niet overhenne. De molle is wel schrokken, want hi'j was d'r nog gien vuuf minuten van te veuren in west. Gelokkig is ok dat goed beteerd.

As Piepmoes de bladziende ommeslat zicht hi'j een grote adverteensie. In die adverteensie wo'n alle dieren van de bos waarschouwd. Tot en mit 31 december is et jachtseizoen nog eupen. Alle inwoners van de bos wo'n verzocht extra veurzichtig te wezen. As ze geraos en geknal heuren, moe'n ze zo hadde meugelik de

ere dieren te waarschouwen, en heur dan zo goed meugelik verstoppen!

Op de volgende bladziede staot ok al weer wat biezuunders. Piepmoes kikt es goed.

FEEST OP ALLE STELLINGWARVER SCHOELEN staot daore. Feest op alle Stellingwarver schoelen, daenkt de moes. Gauw es lezen waarom dat zo is. En dan lest hi'j wat jim allegere al weten. Et is feest omdat Hiemkunde tien jaor bestaot! Alle kiender, meesters en juffen vieren feest. Ze versieren de klassen mit vlaggies, en d'r is een feestdag in Wolvege. 'Tjongejonge,' mompelt Piepmoes. 'Dat liekt mi'j ok wel wat toe, ik hool ok wel van fesies. Wi'j zollen et eupen plak in de bos wel mooi versieren kunnen. Ik gao nog gauw weer even naor de doeve. Es kiesen wat die d'r van zegd.'

De doeve liekt et een slim mooi plan toe. 'Et is ok al weer een hiele poze leden dat wi'j hier een fesien hadden', vint hi'j. 'Weej' wat,' gaot de doeve veerder, 'as ik now morgen es alle dieren bericht doe. Ik kan in een dag tied de hiele bos zat bi'j daele. En as ie dan naor Berkoop gaon om van die vlaggies op te haelen, zoveer is dat niet. Hoe liekt jow dat toe?'

'Best,' antwoordt Piepmoes, 'komt veur de bakker.'

En zo gebeurt et. De doeve is de volgende morgen al betied uut de veren, en Piepmoes gaot ok vroeg op pad. De moes zingt en huppelt deur de bos op Berkoop an. In gedaachten is hi'j et eupen plak al an et versieren. En hi'j let niet goed op wie as d'r nog meer in de bos ommestrunen.

'Waorum zol die moes zoe'n best zin hebben, Miep', fluustert Klaos. 'k Zol et niet weten', mierkt Miep. 'En et kan me niks schelen ok. Mar et zingen zal him hadde vergaon. Kom mit, dit is een goolden kaans.'

Daor stoeven de beide katten henne. Aachter Piepmoes an. Oei, oei, dit liekt niet best...

Piepmoes schöt intied al mooi op. Nog even, en dan moet hi'j de grote weg overstikken om in Berkoop te kommen. Hi'j zicht et puntien van de karketoren al staon. Bi'j de weg kikt hi'j goed uut, en as d'r niks an komt stikt hi'j over. Even laeter kommen de katten ok bi'j de weg an. Klaos zal vanzels zo over de weg henne, mar Miep gript de kaeter nog krek op 'e tied bi'j de stat.

'Dikke sloegerd,' foetert hi'j, 'daor ha'k je haost as een vloerklietien verkopen kund. Kiek toch beter uut!'

Klaos staot op alle vier poties te schudden, zó is hi'j schrokken. 'kkk Had dddie moes aandere haost te pppakken', staemert hi'j. As de katten weer wat bekommen binnen, lopen ze veerder. Even veerderop zien ze Piepmoes lopen, hi'j is haost an de karke toe. De katten snappen d'r niks van wat de moes van plan is.

'Waor gaot hi'j in de vredesnaeme henne', vragt Klaos die now weer gewoon praoten kan.

'Gien idee', zegt Miep. 'Mar as wi'j now hadde om de karke henne lopen, vangen we die dikke moes an de ere kaante zo in oonze klauwen op. Schiet op, Klaos. Hadde!'

De katten lopen zo hadde as ze kunnen om de karke henne. Zol dit nog wel goed kommen mit oonze moes? En dat krek in disse feestelike tieden, et is me wat. Piepmoes, Piepmoes kiek toch uut.

Dan vligt d'r inienend bi'j een gebouw vlak bi'j de karke de deure eupen en een mooie streepte katte komt naor buten vliegen. Zol die Piepmoes ok pakken willen? Tegen drie katten kan de moes vanzels hielemaole niet op, en d'r is gieniene die him helpen kan. Mar dan begint de poes hiel hadde te roepen: 'Piepmoes, Piepmoes, maek daj' vot kommen, Klaos en Miep willen je pakken. Maek daj' in de karke kommen, en kwak de deure aachter je dichte, dan zorg ik wel veur de rest.'

Piepmoes schrikt him een hoetien, mar dot vot-en-daolik wat de poes zegt. En hi'j het nog mar krek de deure aachter him dichte, as hi'j heurt de kattenaegels van Klaos en Miep an die deure raspen.

'Kom d'r mar gauw uut, Piepmoes', mierken ze. 'Ie kun toch gien kaante op. Disse keer hebben we je te pakken. We waachten krek zo lange tot daj' d'r weer uut kommen. Ie kriegen vanzels wel honger. Now, en wi'j hebben ok honger, ommeraek!'

Mar gelokkig hebben Klaos en Miep de streepte poes hielendal vergeten. En Klaske, zo hiet de poes, is niet dom! Zo hadde hi'j kon is hi'j naor de diereboerderi'je en een stok laand in de buurt van de karke steuven.

En evenpies laeter weej' niet wat aj' zien. Een bonte optocht van kiepen, haenen, geiten en pauwen komt d'r an, mit Klaske veurop en een groot Fries peerd d'r aachteran...

'Mèhh, mèhh,' raost de grootste pauw. 'Mèhh, aekelike kattedoppen daj'm binnen. Willen jim wel es even vlot maeken daj'm opduvelen. Wat moe'n jim hiere. Jim heuren hier niet. Moesies pakken, en dan ok nog uutgerekend die aorige Piepmoes? Nooit een keer, wégwezen! Mèhh', raost hi'j d'r nog es aachter an, en hi'j zet de statveren nog wieder uut. Et peerd raspt intied ok al kwaod mit zien hoeven over et zaand, en de kiepen en de haenen kaekelen en kri'jen zo woest as ze kunnen.

De haoren staon Klaos en Miep recht overaende, zó schrikken ze. 'Ja, meneer eh, wat veur beest aj' ok mar binnen, we gaon al,' mierken ze. 'Jow hebben geliek, meneer', vllaiken ze nog es aorig. 'Wi'j weten zels niet wat we doen. Neem oons toch veural niet kwaolik, wi'j doen et nóóit weer.'

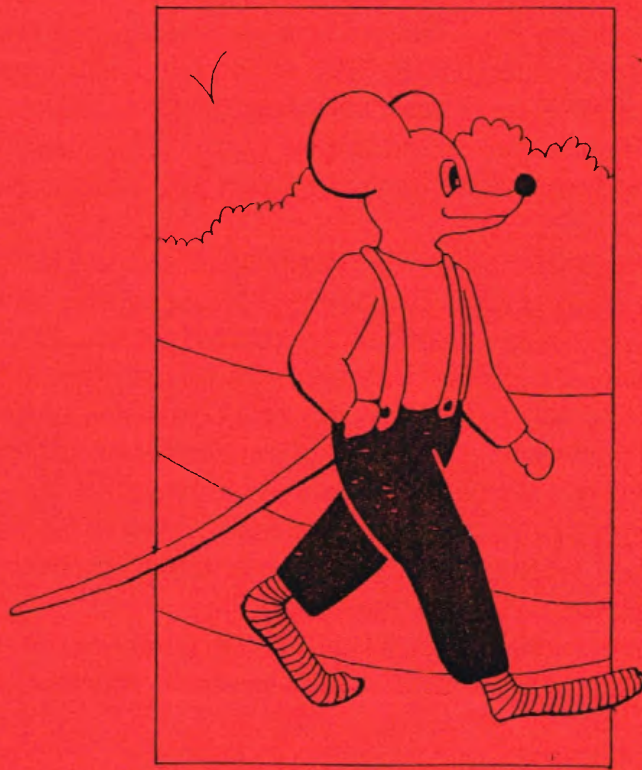
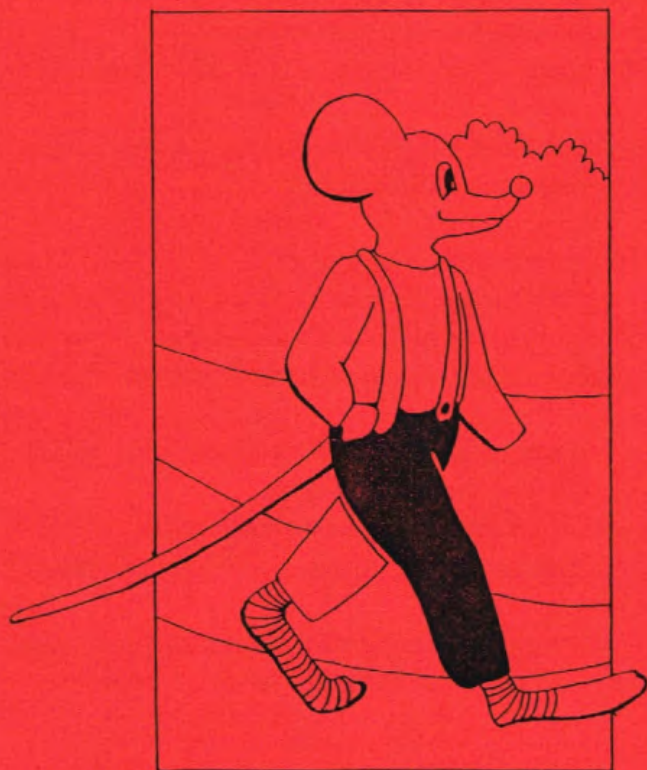
'Da's je geraoden ok,' hinnikt et peerd. 'En now... votwezen!'

Dat laoten de katten heur niet twie keer zeggen. Ze maeken dat ze uut de buurt kommen. Bi'j de weg kieken ze gauw hadde om heur henne, en stoeven dan de bos in, op weg naor de boerkeri'je. En ze bliieven de rest van de weke in huus, zo benauwd bin ze, dat hej'm wel deur, daenk'.

As Klaske evenpies laeter Piepmoes uut de karke haelt, vertelt de moes an de Berkoper dieren wat hi'j van plan was. 'Now', zegt Klaske, 'wi'j helpen je wel, moesien. Kom mar mit. Hier bi'j mien baosies kuj' genoeg van die vlaggies kriegen, en dan brengt et peerd je douk wel even thuus. Hi'j kan hadde, dat hi'j is zo henne-weer-denne.'

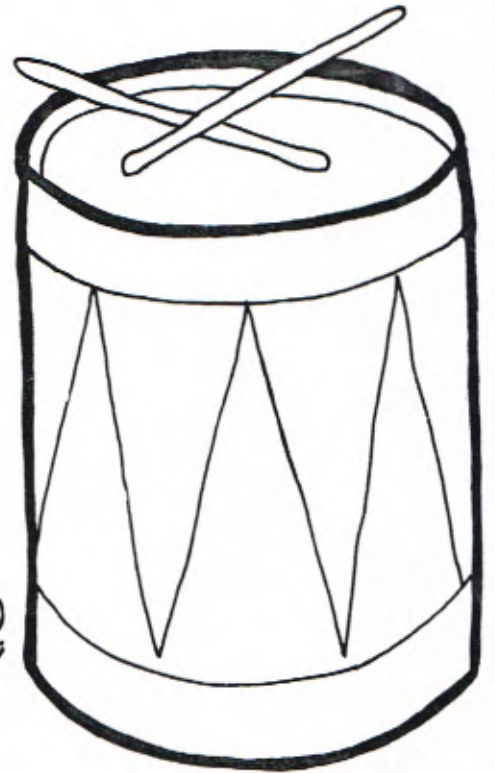
De doeve kikt wel op as hi'j laeter op de middag Piepmoes op et grote peerd zicht. Mar hi'j schrikt vanzels ók aorig as hi'j et hiele verhael heurt. Mar gelokkig is alles toch nog goed kommen, en kun de beesten in de bos van Piepmoes, krek as jim, et hiemkundefeest vieren!

ZUUK DE ACHT VERSCHILLEN

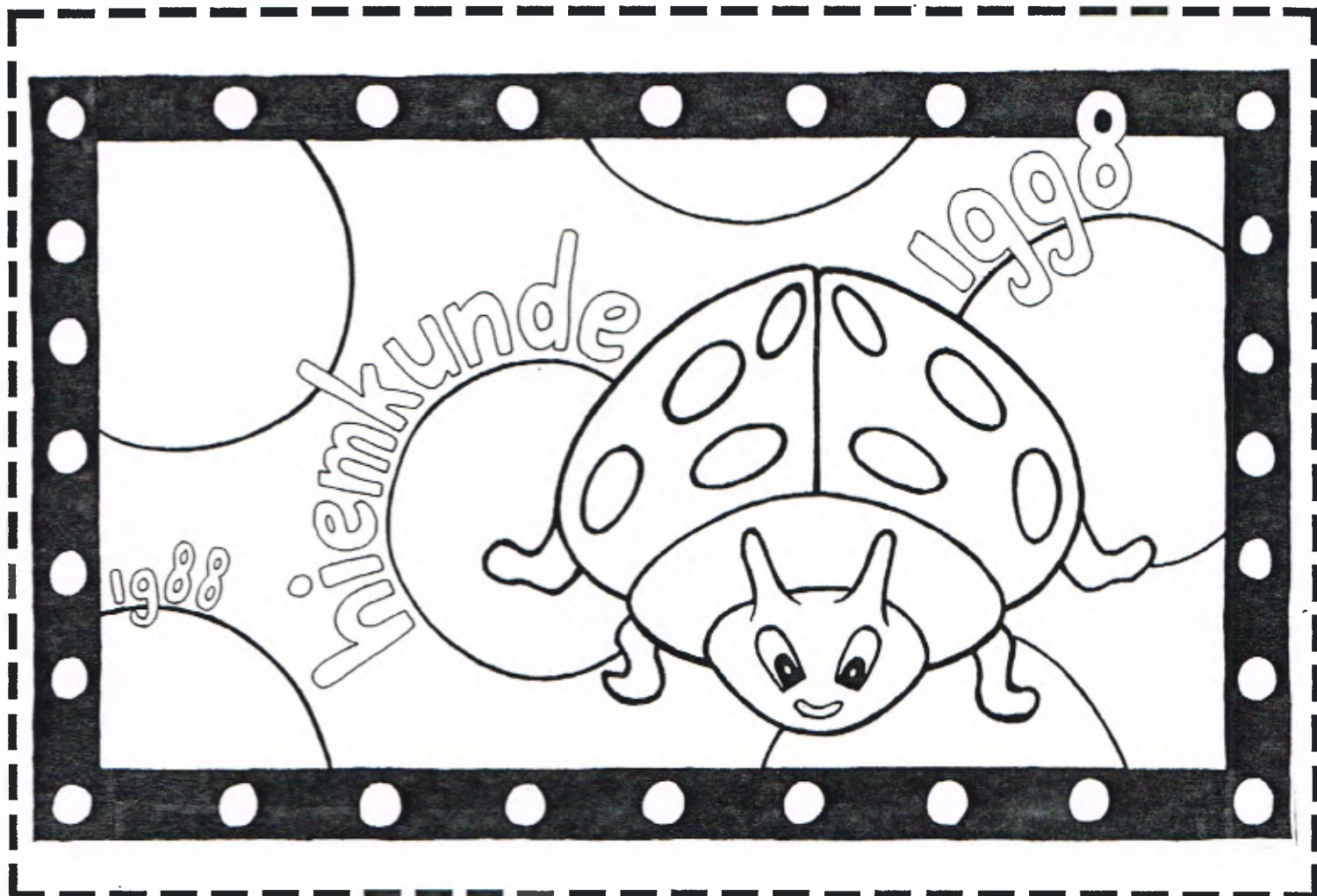
10 jaor

hiemkunde

knip de vlaggies uut langs de stippelijnties

knip de vlaggies uut langs de stippelijnties

